

Internt Notat

Dato: 16-08-2022

Sagsnummer: 06.02.00-K08-1-22
Sagsbehandler: Lars Kyhnau Hansen
Ansættelsessted: Miljø og Affald

Til: TMU, KNU og Kommunalbestyrelsen

Miljøkonsekvensvurdering af projekter i Kagsmosen og Kagsåen

Løsning

Med det ansøgte projekt ønsker forsyningsselskaberne Novafos og HOFOR samt Gladsaxe, Herlev, Københavns og Rødovre Kommune at begrænse oversvømmelserne langs Harrestrup Å. Et andet mål er at reducere antallet af gange, Kagsåen løber over sine bredder med regnvand iblandet kloakvand. Med projektet forbedres miljøtilstanden i Kagsmosen. Samtidig skybrudssikres huse og infrastruktur, så de ikke oversvømmes ved skybrud. Gladsaxe, Herlev, København og Rødovre Kommune samt deres forsyningsselskaber er bygherre på projekterne, som fremgår af oversigtskort (bilag 3).

Bygherrerne er i henhold til miljøvurderingsloven ansvarlige for udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport, der skal beskrive de miljømæssige påvirkninger af anlæg og drift af projekterne. Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet på baggrund af lovkrav samt afgrænsningsudtalelse fra VVM myndighederne i de fire berørte kommuner (bilag 5). Afgrænsningsudtalelsen fastlægger, hvilke miljøtemaer der skal behandles i miljøkonsekvensrapporten.

Projekterne fungerer ved, at Kagsåen og brønderføringer udvides på en strækning nord for Kagsmosen, så at der kan strømme mere vand i vandløbet. I Kagsmosen indrettes området til at kunne modtage og tilbageholde skybrudsvand. Dette sker ved at hæve terrænet i områdets kanter, så der opnås en digefunktion. Nogle steder vil terrænhævningen blive udført som bløde bakker, mens den andre steder udføres som smalle stendiger med kampesten. Terrænhævningen placeres uden for mosens vandspejl og ændrer ikke i driftsfasen på de eksisterende cykel- og gangstier.

I tilfælde af et skybrud vil et mindre bygværk placeret i Kagsåen styre oversvømmelsen af området, mens den omtalte terrænhævning sørger for, at skybrudsvandet bliver i Kagsmosen uden at oversvømme huse, veje eller jernbanen. På Kagsåens strækning gennem Kagsmosen ændres vandløbet, så de nuværende mere end 10 årlige overløb til Kagsmosen reduceres til en overløb hvert femte år. Projekterne skal tilsammen håndtere overløb og skybrud. Anlægsperioden er samlet set cirka ni måneder i Kagsmosen samt cirka ni måneder i Kagsåen.

De tre projekter er afhængige af Kagsåparkens Regnvandsprojekt. Kagsåparkens Regnvandsprojekt er beliggende i Gladsaxe og Herlev Kommune opstrøms for Kagsmosen og forventes gennemført i 2027. Kagsåparkens Regnvandsprojekt har til formål at forbedre vandkvaliteten i Kagsåen. Det er en forudsætning, at Kagsåparkens Regnvandsprojekt er ibrugtaget, før Kagsmosen kan oversvømmes ved de ekstreme skybrudstilfælde, for at undgå at forværre tilstanden af Kagsmosen.

Miljøkonsekvensrapport

En miljøkonsekvensvurdering skal efter lovgivningen forholde sig til projektets påvirkning af forskellige miljøparametre på en skala fra væsentlig, moderat, mindre til ubetydelig/neutral. Det er hovedsageligt i tilfælde af påvirkninger af væsentlig eller i nogle tilfælde moderat karakter, at der skal fastsættes vilkår i VVM-tilladelsen.

I miljøkonsekvensrapporten redegøres for, at anlæg og drift af projektet samlet set ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af miljøet. I forhold til landskabelig påvirkning og overfladevand vil projektet i driftsfasen give anledning til moderate miljøpåvirkninger. I forhold til rekreative interesser, støj samt trafik vil projektet give anledning til moderate påvirkninger i en midlertidig periode på ca. ni måneder i anlægsfasen. I forhold til de øvrige undersøgte parametre vil projektet i anlæg og drift give anledning til mindre eller ubetydelige påvirkninger.

Landskabelig påvirkning i driftsfasen

Den samlede landskabelige påvirkning af anlægsarbejderne i Kagsmosen i driftsfasen vil være moderate. Dette skyldes primært det permanente synlige dige der alt efter det eksisterende terræn får en højde fra ca. 0,5 meter til ca. 1,5 meter, hvor terrænet i dag er lavest. Det er en del af projektet, at digerne udformes som bløde, grønne og flade jorddiger. Hvis pladsforholdene er begrænsede, suppleres digerne med naturligt udformede kampestensdiger. Visualiseringer kan ses i miljøkonsekvensrapportens kapitel 8.4.

Overfladevand i driftsfasen

Hverdagsregnsprojektet og Skybrudsprojektet for Kagsmosen etableres samtidigt, efterfulgt af udvidelsen af Nedre Kagså. Hverdagsregnsprojektet inkl. Nedre Kagså forventes ibrugtaget i 2024. Skybrudsprojektet med opmagasinering i Kagsmosen forventes først ibrugtaget i 2027 samtidig med, at det opstrøms Kagsåparkens Regnvandsprojekt er i funktion. Dette reguleres ved, at udløbsbygværket er inaktivt, indtil regnvandsparken er i funktion.

Miljøkonsekvensrapporten redegør for, at den samlede virkning af de tre projekter efter 2027 vil være en lille positiv påvirkning på Kagsmosen og en moderat negativ påvirkning på Kagssøen. Set i forhold til tilstanden i dag vil tilførslen af næringsstoffer dog alt andet lige falde, altså udgøre en positiv virkning på miljøforholdene i de to vandområder.

Natur i anlægs- og driftsfasen

Projektet vil betyde, at der på grund af etablering af digerne vil ske en permanent inddragelse af et mindre areal af den beskyttede natur (ca. 500 m² ud af Kagsmosens 130.000 m² areal). Det er en del af projektet, at der etableres et erstatningsvandhul til padder på minimum 500 m² ved afgravning af jord for at sænke koten og lave fugtigere/vådere betingelser, således at padder og natur kan udvikle sig.

Desuden vil der i forbindelse med anlægsfasen blive udført rydning af invasive arter (japansk pileurt, sildig gyldenris, vild pastinak etc.), der truer med at overtage og kvæle det eksisterende naturindhold. Det er en del af projektet, at der inden anlægsarbejdet i perioden medio marts-ultimo september opsættes midlertidigt paddehegn omkring arbejdsområderne. Paddehegnet etableres vest for stien, der forløber i nord/sydgående retning mellem Brunevang og Kagssøen. Formålet er at forhindre, at padder vandrer ind i anlægsområdet.

For at afværge påvirkningen på flagermus ved rydning af flagermusegnede træer ved Nedre Kagså opsættes 10 flagermuskasser i området på træer, som ikke fældes. Flagermuskasserne skal opsættes, inden træerne med spættehuller fældes, således at de er fungerende rasteområder inden påvirkningen af de eksisterende rasteområder sker. Ud over opsætning af flagermuskasser vil påvirkningen blive afværget ved at skabe nye levesteder for flagermus ved at etablere hulheder i træer, der ikke fældes.

Der etableres nye hulheder i træer, der ikke fældes, i forholdet 1:2. Det vil sige, at for hvert flagermusegnet træ, der fældes, etableres der to nye flagermusegnede træer med hulheder i. De nye flagermusegnede levesteder skal etableres, inden flagermusegnede træer fældes. Derudover kan træerne kun fældes i september og oktober, som er uden for yngle- og overvintringstiden for flagermus og yngletiden for spætter.

Ved opsætning af flagermuskasserne og etablering af nye levesteder i træer, der ikke fældes, vurderes de potentielle rasteområder, som fjernes ved fældning af træer, at være erstattet i mindst samme omfang som de træer, der fjernes. Områdets økologiske funktionalitet vurderes dermed at være opretholdt. Med de i projektet indarbejdede tiltag vurderes påvirkningen på natur i anlæg og driftsfasen at være lille.